

Саніна Анастасія Євгенівна,
студентка юридичного факультету

Науковий керівник – викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Шумейко Олександр Михайлович

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЮРИСТА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Аналізуючи психологічні особливості юридичної діяльності, варто зважити на те, що вона належить до тих професій, які передбачають виконання службових обов'язків у напружених, екстремальних, стресогенних умовах. Висока якість підготовки юриста вимагає комплексного підходу, поєднання таких аспектів, як спеціальна службова підготовка; правова освіта; формування певних професійно важливих психологічних властивостей особистості. У сучасній практичній діяльності юристів психологічним аспектам роботи з кадрами, вивченню особливого «людського чинника» не приділяється належна увага. В основному враховуються такі чинники, як досвід служби, формальні відносини в службовій ієрархії, дисциплінарні вимоги, статистичні показники виконання служби та ін. Така оцінка професійної діяльності часто призводить до низької ефективності в розвитку професійної мотивації працівників, формального виконання службових обов'язків, негативних проявів у міжособистісних відносинах, фактів професійної деформації.

Аналіз наукових джерел виявив підвищений інтерес до психологічних аспектів професійної праці суб'єктів юридичної діяльності (О. М. Бандурка, С. П. Бочарова, О. В. Землянська, В. Л. Васильєв та інші). Чимало науковців особливо зважають на працю правоохоронця (С. Н. Ємельянов, В. Л. Васильєв, В. В. Романов).

Як стверджував С. І. Маршалок: «Юридична праця надзвичайно складна, їй притаманні риси, які відрізняють її від більшості інших професій. Коли йдеться про юридичну діяльність як про професійну, то передбачається, що її функції виконують спеціально підготовлені працівники, які можуть і вміють використовувати надбання науково-технічного прогресу, наукові розробки суміжних з юриспруденцією наук. Професійна діяльність фахівця юридичного профілю висуває щодо нього безліч вимог, серед яких одна з найважливіших – володіння розвиненими професійно значущими якостями особистості юриста.

«Поняття професійної компетентності, не дивлячись на те, що воно є зовсім не новим в психологічній царині, до цих пір викликає неоднозначне

розуміння та тлумачення. Але не має ніяких сумнівів, що на сучасному етапі суспільству потрібні випускники, готові до включення в подальшу життєдіяльність, спроможні ефективно розв'язувати як особисті, так і професійні проблеми. Останнє великою мірою залежить не тільки від отриманих знань, набутих вмінь та навичок, але й від деяких індивідуальних якостей, для позначення яких і вживаються поняття «компетентність» та «компетенція», які і відповідають парадигмі складної європейської освіти», саме так зазначила І.В. Івашкевич.

“Професійна компетентність юриста передбачає поєднання здатності до творчого розв'язання людиною проблем і наявності професійних умінь. Прояв творчості та індивідуальності характеризує високий рівень розвитку професійної компетентності, що супроводжується інтелектуально-творчою ініціативою, рефлексивністю, почуттям новизни, прагненням до поглиблення своїх знань, самовираженням особистості в професії та актуалізацією творчих можливостей індивіда”, також зазначає І.В. Івашкевич.

Отже, в якості **висновку** слід зазначити, що професійна компетентність юриста передбачає поєднання здатності до творчого розв'язання людиною проблем і наявності професійних умінь. Прояв творчості та індивідуальності характеризує високий рівень розвитку професійної компетентності, що супроводжується інтелектуально-творчою ініціативою, рефлексивністю, почуттям новизни, прагненням до поглиблення своїх знань, самовираженням особистості в професії та актуалізацією творчих можливостей індивіда.

1. Маршалок С.І. Психологічні особливості професійної діяльності фахівців юридичної сфери / Маршалок С.І. // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ -2013 - С.180- Режим доступу : file:///C:/Users/USER/Downloads/Nvldu_2013_1_21.pdf

2.Івашкевич І.В. Психологічні чинники становлення професійної компетентності майбутніх юристів / Івашкевич І.В. // Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук - 2017-С.10-Режим доступу: http://inpsy.naps.gov.ua/files/pdf/disertaciya_ivashkevich_1_1494182445.pdf

3.Івашкевич І.В. Професійна компетентність юриста як психологічна проблема / Івашкевич І.В. // Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України - 2016- С.94- Режим доступу : <http://problemps.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/58/2016/04/31-10.pdf>